

การ

พัฒนาทักษะการพ้องใจของเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา

อนุสรณ์ แก้วพรัตน์^{1*}

วารุณี โพธาสินธุ์²

รับบทความ: 23 กรกฎาคม 2567 แก้ไขบทความ: 14 ตุลาคม 2567 ตอรับบทความ: 26 ตุลาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกวิละอนุกุล 2) เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจที่พัฒนาขึ้น และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกวิละอนุกุล ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการสอนเฉพาะบุคคล แบบวัดความรู้ แบบประเมินทักษะและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test (Dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ(E1/ E2) เท่ากับ 82.35/83.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 27.33$, S.D. = 0.27)

คำสำคัญ: การพ้องใจ ความบกพร่องทางสติปัญญา สื่อประสม

¹ นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยนอร์ท – เชียงใหม่

* อีเมล: man.baka.anime@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

Developing Fonjeng Dance Skills using Multimedia for Children with Intellectual Disabilities. in Secondary 2, Kawila Anukul School

Anusorn kaewnopparat ^{1*}

Varunee Pothasin ²

Abstract

The purpose of this article 1) develop the organization of Fon jerng dance learning activities using multimedia for children with intellectual disabilities, Mathayom 2, Kawila Anukul School. 2) compare the pre- and post-test scores of children who received the developed Fon Jing dance learning activities, and 3) study the satisfaction of children with the developed Fon Jerng dance learning activities. The sample were 3 students with intellectual disabilities, Mathayom 2, Kawila Anukul School, Academic Year 2023. They were selected by sampling using the classroom as the sampling unit. the instrument for collecting data were individual teaching plans, knowledge measurement forms, skill assessment forms, and satisfaction questionnaires. Analysis data by descriptive statistics and content analysis. The research results were found as follows; 1) the efficiency of organizing learning activities for Fon jerng dance skills using multimedia for children with intellectual disabilities in Mathayom 2 was effective (E1/ E2) equal to 82.35/83.33, higher than the specified criteria. 2) The post-learning scores were significantly higher than the pre-learning scores at the .05 level. 3) The student's satisfaction with the learning activities for Fon jerng dance skills that were developed was at a high level overall ($\bar{X} = 27.33$, S.D. = 0.27).

Keywords: Fonjeng, Intellectual Disabilities, Multimedia

¹ Master of Education, Curriculum and Teaching, North - Chiang Mai University

* Email: man.baka.anime@gmail.com

² Lecturer in Master of Education, Curriculum and Teaching, North - Chiang Mai University

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560.2579: ออนไลน์) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 10 วรรคสอง กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 7)

การฟ้อนเจิง เป็นศิลปะการแสดงแขนงหนึ่ง ซึ่งมีในล้านนาเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ศิลปะแขนงนี้สัมพันธ์กับศิลปะแขนงอื่น ๆ โดยการถ่ายทอดเรื่องราว ที่นำมาจากรากเหง้าวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวล้านนาที่ถ่ายทอดออกมา เสมือนการร้อยเรียงเรื่องราวของวัฒนธรรมในอดีตและเป็นการศึกษาศิลปะร่วม (Compositional Art) ซึ่งประกอบไปด้วย ดุริยางคศิลป์ วรรณศิลป์และนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นส่วนหลักของฟ้อนโดยทั่วไป เจิงเป็นการฟ้อนชนิดหนึ่ง ที่มีรูปแบบการแสดงที่ชัดเจน มีแบบแผน และมีอิทธิพลที่นำไปเปลี่ยนแปลง ผสมผสาน ทั้งรูปแบบและเนื้อหาออกมาเป็นการฟ้อนต่าง ๆ ของล้านนา ที่เห็นได้ชัดนั้นก็คือ ฟ้อนสาวไหม ฟ้อนกายลาย และฟ้อนเล็บที่ล้วนนำแม่ลายมาจากการฟ้อนเจิงทั้งสิ้น

ฟ้อนเจิงและการฟ้อนอื่น ๆ ที่นำแม่ลายมาจากเจิงนั้น ถือได้ว่ามีคุณค่าทางภูมิปัญญาและมีรูปแบบเฉพาะ มีแบบแผนที่ถ่ายทอดโดยพ่อครูแม่ครูที่สร้างสรรค์ทำรำขึ้น มาจากการรวบรวมประสบการณ์ แดกแขนงกลยุทธ์วิถีชีวิตออกไปรุ่นต่อรุ่น ทั้งลวดลาย ท่วงท่า จังหวะ สืบต่อกันมาจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นมรดกแห่งล้านนาที่แฝงไปด้วยนัยยะต่าง ๆ เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่หรือแม้แต่พิธีกรรม เสมือนเป็นการรวบรวมชั้นเชิงศิลปวัฒนธรรมของล้านนาที่เป็นเอกลักษณ์แสดงสู่สายตาผู้ที่ได้พบเห็น

โรงเรียนกวิละอนุกุลเป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการทางสติปัญญา ในปีการศึกษา 2566 มีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 380 คน ในจำนวนนี้มีเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำนวน 251 คน ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นบุคคลที่มีความบกพร่อง ทางพัฒนาการ ด้านการสื่อสาร ด้านสังคม ด้านการรับรู้ และจินตนาการ แสดงให้เห็นโดยการมีพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากเด็กในวัยเดียวกัน มีลักษณะ พฤติกรรม ซ้ำซากหรือพฤติกรรมแปลกและขาดจินตนาการ แต่เด็กกลุ่มนี้บางคนมี ความสามารถพิเศษหลายอย่าง เช่น การวาดรูป การเล่นดนตรี การอ่านหนังสือ ดังนั้นทางโรงเรียนกวิละอนุกุล ได้เห็นความสำคัญ ของศิลปะการฟ้อนเจิง สามารถพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวด้านร่างกาย เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพ

แสดงในงานวัฒนธรรมทางล้านนาได้ การฟ้อนเจิง จึงมีส่วนช่วยในการส่งเสริมสมาธิของเด็กและมีส่วนพัฒนาเด็กในด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และส่งเสริมให้เด็กได้ปฏิบัติซึ่งเป็นกระบวนการลงมือทำอย่างมีทักษะและมีความเข้าใจในท่าทาง การพัฒนาความความจำท่าทางจะใช้กับกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น ไม่มีผลลัพธ์ตายตัวได้แก่วิชาศิลปะ พลศึกษา นาฏศิลป์และดนตรีเพราะกลุ่มวิชานี้สามารถทำให้เด็กคิดค้นหาคำตอบหรือกระบวนการใหม่ ๆ ได้ไม่สิ้นสุด ผลดีของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จะทำให้เด็กรู้จักคิดค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ไม่นิยมลอกเลียนแบบ เด็กมีความมั่นใจ พฤติกรรมด้านอารมณ์เด็กจะมีความอ่อนโยนอ่อนน้อมรู้จักการให้และมีน้ำใจ จากการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องจังหวะและท่วงท่า ดังนั้นการฟ้อนเจิง เป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงออกด้านร่างกาย

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการฟ้อนเจิง จากที่กล่าวมาข้างต้น ฟ้อนเจิงจึงเป็นวิชาที่สามารถพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เกิดองค์ความรู้และมีทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและประสบการณ์ ตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกวิละอนุกุล ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการฟ้อนเจิง

เจิงเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชาวล้านนาที่มีลีลาและท่วงท่าที่เป็นเอกลักษณ์ เจิงคือชั้นเชิง หมายถึงเทคนิควิธีการในการต่อสู้ แต่ปัจจุบันเจิงนั้นได้กลายเป็นการแสดง ที่เน้นท่วงท่าร้ายรำมักจะพบเห็นในงานประเพณีต่าง ๆ ในภาคเหนือ สนั่น ธรรมธิ (2537:6) สอดคล้องกับแนวคิดของศรีณย์ สุวรรณโชติ (2558:7) ให้ความหมายว่า เจิงเป็นภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมแขนงหนึ่งของชาวล้านนา หมายถึงการร้ายรำในท่วงท่าลีลาแบบศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชนชาวล้านนาโบราณ ในอดีตศิลปะการฟ้อนเจิงได้รับความนิยมแพร่หลายในหมู่ผู้ชายล้านนาซึ่งนอกจากเป็นการฝึกฝนเพื่อใช้ป้องกันตัวแล้ว การฟ้อนเจิงยังเป็นเสน่ห์ดึงดูดใจผู้คนอีกด้วย ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับการฟ้อนเจิงสรุปได้ว่าวิชาเจิงนั้นเป็นศิลปะการต่อสู้ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวล้านนา ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาจากประสบการณ์ที่ผู้ฝึกเจิงนั้นได้พบเจอมาจนกลายมาเป็นท่วงท่า

ร้ายรำที่เป็นเอกลักษณ์ มีกลยุทธ์เฉพาะตัว จึงทำให้เป็นเสน่ห์ดึงดูดให้กลุ่มผู้ชายล้านนาได้แสวงหาความรู้ วิชาเจิง เพื่อนำไปใช้ป้องกันตัวและใช้ต่อสู้กับศัตรู และได้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประสม

สื่อประสมหมายถึงการนำอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันเพื่อเสนอเนื้อหา โดยผู้ใช้งานสามารถควบคุมให้คอมพิวเตอร์ทำงานในการตอบสนองต่อคำสั่งและให้ข้อมูลป้อนกลับในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ผู้ใช้สื่อสามารถมีปฏิสัมพันธ์ตอบสนองซึ่งกันและกันได้ทันที พิไล เลิศวิชา (2552) สอดคล้องกับแนวคิดของสุลักษณ์ คัมทรัพย์ (2555) กล่าวว่า สื่อประสมหมายถึงการนำสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างที่สัมพันธ์กัน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ มีคุณค่า ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานจนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับศรุตี อัครเวียงสุข (2559) ได้กล่าวถึงความหมายของสื่อประสมว่าการใช้คอมพิวเตอร์ผสมผสานรูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อก่อให้เกิดการรับรู้ที่หลากหลายต่อกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นการมองเห็นข้อความ ภาพ การได้ยินเสียง หรือแม้กระทั่งความสามารถในการโต้ตอบกับสื่อ ทำให้สื่อประสมถูกนำมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย ทั้งในลักษณะสื่อประกอบการบรรยายของผู้สอนในชั้นเรียน และสื่อสำหรับผู้เรียนนำไปใช้เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในการศึกษาครั้งนี้ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับสื่อประสม หมายถึงการนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างที่สัมพันธ์กันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ มีคุณค่า ส่งเสริมซึ่งกันและกันโดยสื่ออย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด ซึ่งจะช่วยให้นักเรียน มีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานจนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

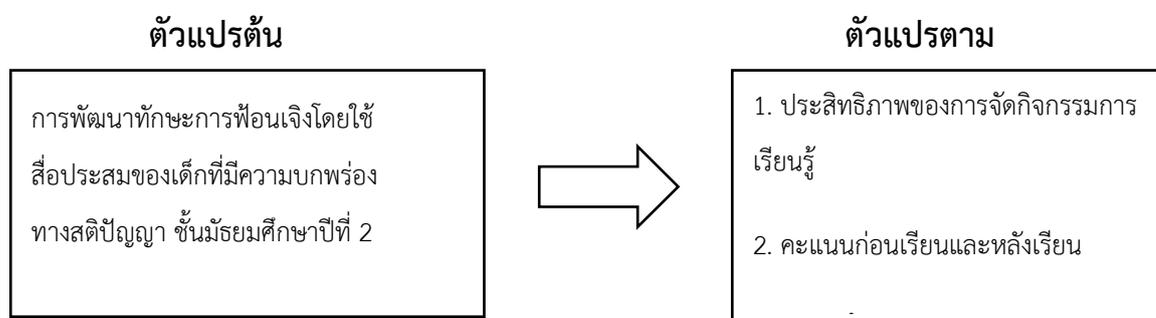
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (2552) สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์คนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้นิยามบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา คือ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ เช่นเดียวกับสถาบันราชานุกูล (2556) ได้กล่าวว่า บุคคลบกพร่องทางสติปัญญามักมีพัฒนาการ ด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ ภาษาและสติปัญญา ล่าช้ากว่าบุคคลทั่วไป ตามเกณฑ์ของ Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition, Text Revision (DSM- IV-TR) โดย American Psychiatric Association (APA) ในปี พ.ศ. 2543 ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา หรือ ภาวะปัญญาอ่อน หมายถึง ภาวะที่มึน และอิทธิพัทธ์ น้อยภูธร (2563) ได้กล่าวว่า ความบกพร่อง หรือ ภาวะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่มีข้อจำกัดทางด้านสติปัญญา ด้านภาษา ด้านพฤติกรรมปรับตัว และการใช้ทักษะทางสังคม รวมถึงมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และบุคคลอื่นที่รวมอยู่ด้วย ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจาก

โรงเรียนกาวีละอนุกุลเป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการด้านความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการฟ้อนเจิงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

กรอบแนวคิด

ในการพัฒนาทักษะการฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยได้ศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิดการจัดกิจกรรมการฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยกำหนดตัวแปรต้นได้แก่การพัฒนาทักษะการฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตัวแปรตาม ซึ่งประกอบด้วยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนและความพึงพอใจ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวีละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 28 คน (รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวีละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3 คน (รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา, 2566) โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวีละอนุกุล

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2) ความพึงพอใจ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ผู้วิจัยจึงใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว สอนและสอบหลังจาก การสอน One Group Pretest - Posttest Design (Fitz-Gibbon, 1987 : 113) โดยมีแบบการศึกษาดัง ตาราง ดังนี้

กลุ่ม	Pre-Test	Treatment	Post-Test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

เมื่อ T1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การสอนเฉพาะบุคคลด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการฟ้อนเจิง โดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล

T2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการสอนเฉพาะบุคคล การฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล 2) แบบวัดความรู้เรื่องการฟ้อนเจิง 3) แบบประเมินทักษะการฟ้อนเจิง และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟ้อนเจิง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. จัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากสถานศึกษาสำหรับดำเนินการเก็บข้อมูลตามแบบแผนการทดลอง
2. ผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงทำความเข้าใจและข้อตกลงกับกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเรียน เวลาเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย

3. ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะ ฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล ด้วยแบบวัดความรู้ที่พัฒนาขึ้น

4. ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการสอนเฉพาะบุคคลการฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล และระหว่างการทดลองแต่ละแผน ผู้วิจัยได้ทำการประเมินทักษะการฟ้อนเจิงด้วยแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น

5. เมื่อสิ้นสุดตามแผนการทดลองแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทำการทดสอบด้วยแบบวัดความรู้โดยผู้วิจัยเป็น ผู้อ่านให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการทดสอบโดยแบบวัดความรู้เป็นชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน แล้วทำ การบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

6. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังใจโดยผู้วิจัย เป็นผู้อ่านให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

7. นำคะแนนที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินทักษะการฟังใจและแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกวิละอนุกุล ตามเกณฑ์ 80/80

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของการพัฒนาทักษะการฟังใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. การวิเคราะห์ประเมินทักษะการฟังใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังใจโดยใช้สื่อประสม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2) กำหนดเกณฑ์ 80/80 และทดสอบนัยสำคัญของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติ t-test (Dependent

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกวิละอนุกุล โดยใช้การวิเคราะห์ (E_1/E_2) กำหนดเกณฑ์ 80/80 ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกวิละอนุกุล

จำนวนนักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน		คะแนนหลังเรียน	
	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
3	196	82.35	8.33	83.33
ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.35/83.33				

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวีละอนุกุล พบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนที่ได้จากการปฏิบัติการพ้องใจเท่ากับ 196 แสดงว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.35 และคะแนนรวมเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 8.33 คิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงว่าประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.33 ดังนั้น ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวีละอนุกุล มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.358/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมที่พัฒนาขึ้นด้วยสถิติ t-test (Dependent Samples) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมที่พัฒนาขึ้น

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	t
ก่อนเรียน	3	10	1.30	3.20
หลังเรียน	3	10	8.30	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพ้องใจโดยใช้สื่อประสมที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 1.30 คะแนนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 8.30 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบค่าทางสถิติด้วย t-test ผลการทดสอบนัยสำคัญแสดงให้เห็นว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

3. การวิเคราะห์ประเมินทักษะการพ้องใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินทักษะการฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระดับคุณภาพ	จำนวนนักเรียน (n=3)	ร้อยละ
ดี	2	66.67
พอใช้	1	33.33
ควรปรับปรุง	-	-
รวมจำนวนที่ผ่านเกณฑ์	3	100.00

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินทักษะการฟ้อนเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีทักษะปฏิบัติตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และระดับพอใช้จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าโดยรวมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะฟ้อนเจิงที่พัฒนาขึ้นโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะฟ้อนเจิง

ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะฟ้อนเจิง		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ชอบทำอย่างสามขุมตัวผู้	2.66	0.57	มาก
2.	ชอบทำอย่างสามขุมตัวเมีย	2.66	0.57	มาก
3.	ชอบทำเสียดเล็บ	3.00	0.00	มาก
4.	ชอบทำกาดากปีก	2.66	0.57	มาก
5.	ชอบทำแสชูตุน้ำ	3.00	0.00	มาก
6.	ชอบทำตั้งกอง	2.33	0.57	ปานกลาง
7.	ชอบทำตบมะผาบ	2.66	0.57	มาก
8.	ชอบการฟ้อนเจิง	2.66	0.57	มาก
9.	เรียนด้วยความสนุก	3.00	0.00	มาก
10.	ชอบครูผู้สอน	2.66	0.57	มาก
รวม		2.73	0.40	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะฟ้อนเจิงที่พัฒนาขึ้นพบว่า โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.73$, S.D.=0.40)

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล พบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนที่ได้จากการปฏิบัติการพ้องเจิงเท่ากับ 196 แสดงว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 82.35 และคะแนนรวมเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 8.33 คิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงว่า ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 83.33 ดังนั้น ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องเจิงโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล มีประสิทธิภาพ (E1/ E2) เท่ากับ 82.358/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และเป็นไปตามจุดประสงค์ข้อที่ 1 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สื่อประสมการพ้องเจิง ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างอย่างเป็นระบบและมีการวิเคราะห์ปัญหา ศึกษา รายละเอียดของหลักสูตร ดำเนินการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม นำมาเป็นหัวข้อ ศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและนำมาเป็นแนวทาง ในการเรียบเรียงเนื้อหาของสื่อประสมในแต่ละชุด โดยมีภาพเคลื่อนไหว จัดทำข้อสอบที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงทำให้สื่อประสมการพ้องเจิงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลิกา วัฒนวันยู (2549) ได้สร้างบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง ภาษาท่ากลุ่มสาระนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องภาษาท่ามีค่าเท่ากับ 80.56/86.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี ลิ้มรัตนพันธุ์ (2556: 69) พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์เรื่องพ้องร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.57/82.92 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิลวรรณ วงศ์ละ (2553: 111) พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 84.24/89.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะพ้องเจิงโดยใช้สื่อประสมที่พัฒนาขึ้น พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียนที่สอดคล้องต่อระดับความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย การออกแบบแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่เป็นแผนการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการเฉพาะบุคคล ทั้งวิธีการสอนไม่ว่าจะเป็นการสาธิตโดยใช้สื่อประสมที่ผู้วิจัยสาธิตมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนทั้งหมดนี้เพื่อเพิ่มความเข้าใจความรู้และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

และดึงดูดคนนอกจากนี้ยังมีการเสริมแรงทางบวกให้แก่ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเรื่องการพินิจ โดยใช้สื่อประสม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ เรืองงาม และคณะ (2562) ได้พัฒนาสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยสื่อประสมประกอบด้วย สื่อโปรแกรม The Geometer's Sketchpad จำนวน 1 ชุด และ แบบฝึกทักษะ จำนวน 3 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยังสอดคล้องกับบอลงกรณ์ อัมพูชและวิจิตรา โปธิสาร (2561) ได้ออกแบบและพัฒนาสื่อประสม เรื่อง ประชาคมอาเซียน ของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม มีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนรู้อยู่ที่ 26.57 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนรู้ออกได้ 44.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 16.30 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ออกได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ยังสอดคล้องกับวัลลิกา วัฒนวันยู (2549) ได้สร้างบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่อง ภาษาท่ากลุ่มสาระนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า คะแนนหลังเรียนด้วยบทเรียน วีดิทัศน์เรื่องภาษาท่าของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีระดับ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพินิจที่พัฒนาขึ้น พบว่า โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 2.73, S.D. = 0.40) ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนสาธิตการพินิจแต่ละท่า แบบซ้ำ ๆ พร้อมกับให้ดูสื่อประสมวิธีการพินิจ แล้วให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาปฏิบัติการพินิจตามผู้สอน ฝึกซ้ำ ๆ ซ้ำ ๆ จนเด็กเข้าใจและปฏิบัติตามได้ จึงทำให้ผลการประเมินความพึงพอใจเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญาดา คำลือและอัญชลี ทองเอม (2558: ก) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้เรื่อง ภาษาท่า วิชานาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.40) และโดยใช้ผู้สอนจริงภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ระดับมาก (\bar{X} = 4.06) ยังสอดคล้องกับวัลลิกา วัฒนวันยู (2549) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องภาษาท่าอยู่ในระดับพอใจมาก นอกจากนั้นการเรียนรู้ออกได้ของนักเรียน นอกจากปฏิบัติได้แล้ว ยังต้องเกิดความคงทนที่ยั่งยืน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ตาสว่าง (2554: 97) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแผนการเรียนรู้เรื่อง เชิงนั่งข้าวเหนียว โดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับ 104 มากที่สุด

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพ้องใจโดยใช้สื่อประสมของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาวิละอนุกุล มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (E_1/E_2) เท่ากับ 82.35/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าสื่อประสมเรื่องการพ้องใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สื่อประสมนี้ยังสามารถนำไปปรับใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นในกลุ่มสาระศิลปะ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่เด็ก เกิดความสนใจ และช่วยให้เด็กเข้าใจในเรื่องการพ้องใจ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพ้องใจที่พัฒนาขึ้นพบว่าโดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.73$, S.D.=0.40)

ข้อเสนอแนะ

1. นอกจากการใช้สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายแล้ว ครูควรพูดชมเชยนักเรียนเมื่อทำได้ถูกต้อง ให้กำลังใจเมื่อนักเรียนพยายามฝึกฝนมุ่งมั่นในการทำงาน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอาจเรียนรู้ช้ากว่านักเรียนทั่วไป จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนที่อดทนและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบนักเรียนกับผู้อื่นเน้นการพัฒนาเด็กตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3. การนำสื่อประสมไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ช่วยให้เด็กเรียนรู้และเข้าใจได้ง่ายขึ้น ผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ และให้ความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากสื่อประสมหรือตอบข้อสงสัยแก่นักเรียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552*. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.

จุฑาทิพย์ เรืองงาม และคณะ. (2562). การพัฒนาสื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 3 (2), 30-42.

ธัญญาดา คำลือ, อัญชลี ทองแถม. (2558). *เปรียบเทียบการพัฒนาการเรียนรู้และความคงทนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับผู้สอนจริง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- นิลวรรณ วงศ์ละ. (2553). การจัดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสเรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปาริชาติ ตาสว่าง. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เชื้อหนึ่งข้าวเหนียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- พิไล เลิศวิชา. (2552). แนวทางการพัฒนามัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยสุรนารี.
- โรงเรียนกาวิละอนุกุล. (2566). รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนกาวิละอนุกุล. โรงเรียนกาวิละอนุกุล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- วัลลิกา วัฒนวันยุ. (2549). สร้างบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องภาษาท่า กลุ่มสาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มยุรี ลิ้มรัตนพันธุ์. (2556). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์เรื่อง ฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรัณย์ สุวรรณโชติ. (2558). ฟ้อนเชิงฟ้อนดาบพื้นฐาน 1. โองเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา.
- ศรุตี อัครเรืองสุข. (2559). นวัตกรรม เทคโนโลยีและการสื่อสารทางการศึกษา. อุตรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สถาบันราชานุกูล. (2556). เด็กเรียนรู้ช้า/คู่มือสำหรับครู สถาบันราชานุกูล. กรุงเทพฯ : สถาบันราชานุกูล.
- สนั่น ธรรมธิ. (2550). นาฏดุริยการล้านนา. เชียงใหม่ : สุเทพการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร: พรินทวนกราฟฟิค จำกัด.
- สุลักขณา คุ่มทรัพย์. (2555). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมเชื่อมโยงกับ สถานการณ์จริงเรื่องวิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อลงกรณ์ อัมพุช และวิจิตรา โพธิสาร. (2561). การออกแบบและพัฒนาสื่อประสม เรื่องประชาคมอาเซียน ของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. *วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 9(2), 60-66.

อิทธิพัทธ์ น้อยภูธร. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มงาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Fitz - Gibbon & Carol, T. (1987). *How to Design a Program Evaluation*. Newbury Park : Sage.